

Czy można zmotywować ucznia do nauki?

Kraków

7 marca 2024

XIII Salon Edukacyjny – Perspektywy Polskiej Edukacji.

Ucz się – jak to łatwo powiedzieć. Rozwijanie uczniowskich kompetencji w zakresie uczenia się.

Czy można zmotywować ucznia do nauki?

Nie można!

Można jedynie stworzyć warunki do tego, aby uczeń się zaangażował.

Teoria samostanowienia

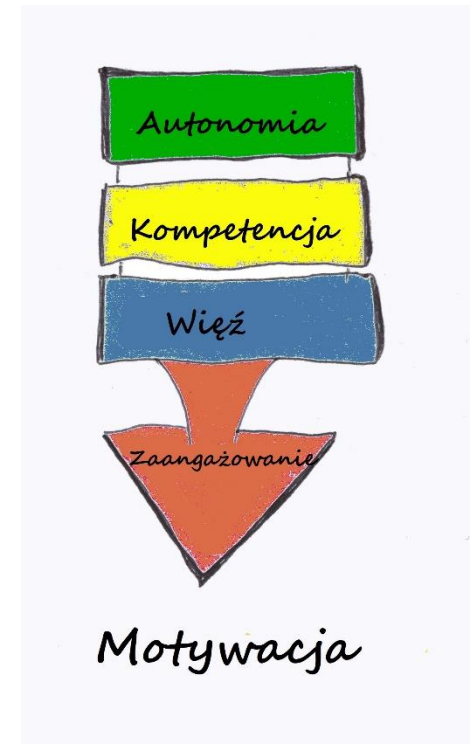
Edward Deci i Richard Ryan (koniec lat 80-tych)

Trzy potrzeby każdego uczącego się:

Autonomia

Kompetencja

Więź

Autonomia

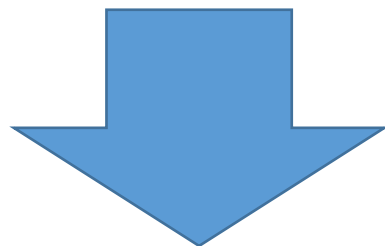
- Dawać uczniom wybór
- Pracować nad samodzielnością
- Zachęcić uczniów do podejmowania decyzji
- Budować na tym, co już uczniowie wiedzą
- Zachęcać do monitorowania własnej nauki
- Świątować małe sukcesy
- Ograniczyć nagrody i kary oraz ocenianie sumujące
- Podkreślać radość z uczenia się
- Tworzyć w klasie kulturę współpracy i wzajemnej pomocy.

Porozmawiajcie w parach o przykładzie:
*Jak można dawać
autonomię uczniom?*

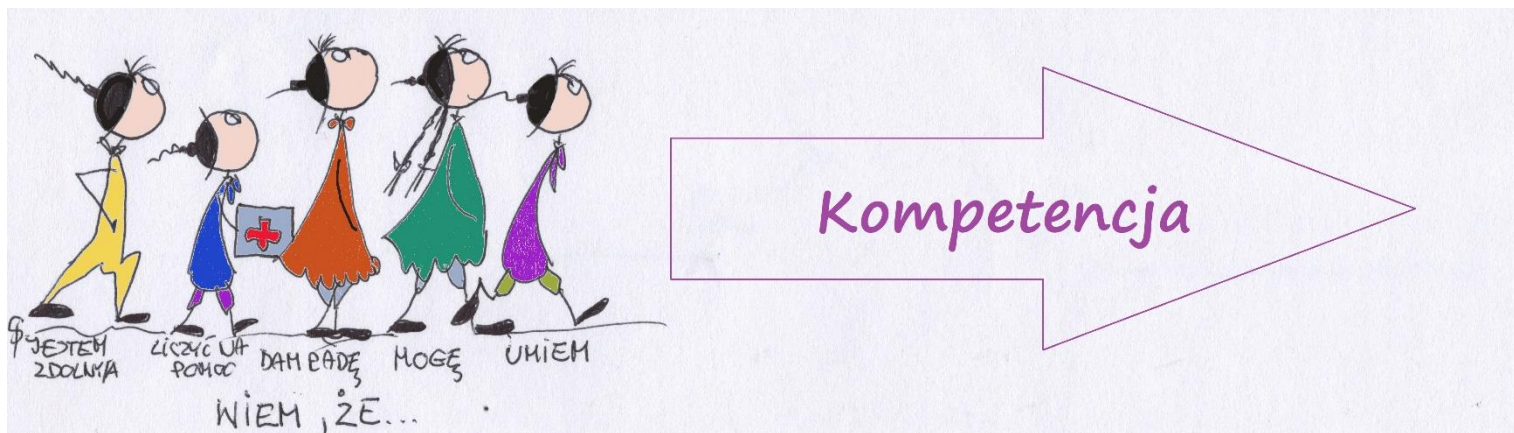

Kompetencja

Opieka, troska i uwaga dorosłego

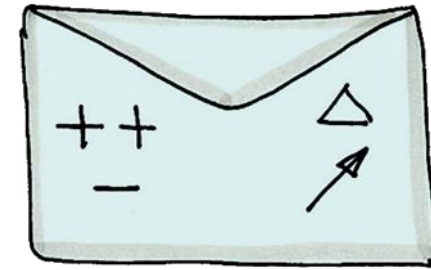

Informacja zwrotna

Warunki efektywnej informacji zwrotnej

- O czasie
- Pisemna lub ustna
- Bezpośrednia i szczera
- Pozytywna
- Szanująca autonomię i zachęcająca do podejmowania wyzwań
- Rzeczowa bez uprzedzeń
- Minimalna

Porozmawiajcie z sąsiadem:
*Który z warunków jest dla
Was najważniejszy?*

Więź

Nauka jest procesem społecznym.

Uczniowie potrzebują innych w uczeniu się.

Rywalizacja rujnuje więź.

Porozmawiajcie w parach:
*Jak Waszym zdaniem
rywalizacja wpływa na
uczenie się?*

Więź/Relacyjność

Odpowiedź na tytułowe pytanie

Jak pomóc uczniom w motywacji do nauki?

Wzmacniać autonomię, poczucie kompetencji i więzi.

Pomoc ze strony oceniania kształtującego

- I. Określanie i wyjaśnianie uczniom celów uczenia się i kryteriów sukcesu.
- II. Organizowanie w klasie dyskusji, zadawanie pytań i zadań dających informacje, czy i jak uczniowie się uczą.
- III. Udzielanie uczniom takiej informacji zwrotnej, która przyczyni się do ich widocznych postępów.
- IV. Umożliwianie uczniom, by korzystali wzajemnie ze swojej wiedzy i umiejętności.
- V. Wspomaganie uczniów, by stali się autorami procesu swojego uczenia się.

Główne filary V strategii:

- ❖ Wiara w swoje możliwości
- ❖ Motywacja do nauki i zaangażowanie
- ❖ Odpowiedzialność

Główne motory V strategii:

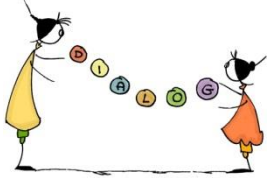
- ☐ docenianie
- ☐ samoocena
- ☐ wybór
- ☐ samodzielność
- ☐ pytania kluczowe
- ☐ powiązanie wiedzy z rzeczywistością
- ☐ stawianie wyzwań
- ☐ wiara w możliwości ucznia

Wspomaganie uczniów, by stali się autorami procesu swojego uczenia się.

1. Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa
2. Dawanie uczniom przestrzeni do przyznania się do błędu lub do trudności
3. Jasno wyrażone oczekiwania
4. Przekazywanie informacji zwrotnej ze wskazówkami
5. Czas na rozmowę z uczniem – budowanie relacji
6. Czas na refleksję ucznia
7. Pomoc uczniom w organizacji procesu uczenia się, monitorowanie procesu
8. Więcej samodzielności
9. Wybór
10. Wiara w ucznia i świętowanie sukcesu
11. Możliwość odmowy

Strategie – Witold Szwajkowski

Uczeń uczy się ochoczo,
gdy wie czego oraz po co.

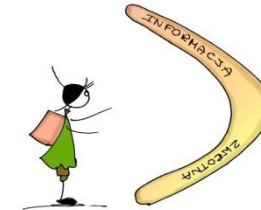
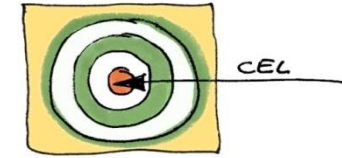
Szybciej wiedzę ugruntuje
kiedy z nim się dyskutuje.

Informując go masz sprawić,
żeby wiedział, co poprawić.

Koleżanki i koledzy
też są ważnym źródłem wiedzy.

Uczeń lepiej się nauczy,
gdy rozumie, jak się uczy.

Dziękuję za wysłuchanie prezentacji

Zapraszam do prowadzonego przeze mnie serwisu poświęconemu ocenianiu kształtującemu:

www.oknauczanie.pl

- Dla nauczycieli: Frajda z nauczania (następny wpis: *Co zamiast sprawdzianu?*)
- Dla dyrektorów: Zbiorowa mądrość dyrektorów

Proszę pisać:

danuta.sterna@gmail.com